

MCU KK Lifelong Education
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ วิทยาเขตขอนแก่น

คู่มือ พิธีกร พิธีการ

● ตาสนพิธี ● งานมงคล ● งานอวมงคล

อ่านแล้ว
ไม่ตายไมค์

เรียบเรียงโดย

พินเอกสุรี สุขสากุล วิทยากร ป.ร.๙

ที่มาที่ไป

ผมเป็นพิธีกรในงานพิธีการต่าง ๆ มาประมาณ ๒๐ ปีแล้วครับ ตั้งแต่ปีแรกที่บรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่ง“อนุศาสนาจารย์” ของกองทัพบก เมื่อปี ๒๕๔๗ ด้วยภารกิจของอนุศาสนาจารย์นั้นเกี่ยวข้องกับการบำรุงขวัญข้าราชการทหาร เช่น การอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรมทหาร ตลอดจนพิธีการต่าง ๆ ทั้งของหน่วยงานและของกำลังพล เช่น พิธีการในวันสถาปนาหน่วย พิธีการในวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ พิธีทำบุญ หรือพิธีบำเพ็ญกุศลในโอกาสต่าง ๆ รวมทั้งพิธีศพ พิธีมงคลสมรส พิธีอุปสมบท ของข้าราชการทหาร และครอบครัว

นอกจากการทำหน้าที่พิธีกรตามตำแหน่งหน้าที่ในรั้วทหารแล้ว เมื่อมีงานที่กำลังพลหรือครอบครัวจัดขึ้น ก็มักจะขอให้ไปช่วยทำหน้าที่ “อนุศาสนา” หรือ “ศาสนพิธีกร” ในงานต่าง ๆ เช่น ทำบุญบ้าน บวชลูกชาย แต่งลูกสาว ฯลฯ นั่นเองจึงเป็นโอกาสที่ทำให้บุคคลทั่วไปได้เห็นลีลาวาทะในขณะทำหน้าที่พิธีกร จึงได้ติดต่อขอให้ไปทำหน้าที่เป็นพิธีกรบ้างในยามว่างเว้นจากภารกิจหลัก โดยเฉพาะงานพระราชทานเพลิงศพ และงานมงคลสมรส ซึ่งมีช่วงพิธีการที่เจ้าภาพประสงค์จะให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย พิธีการเป็นไปด้วยความราบรื่น ตามแบบอย่างที่เคยเห็นในคราวที่ผมไปทำหน้าที่พิธีกรในงานของทหาร

อีกส่วนหนึ่ง อาจจะเป็นเพราะอยู่ในยุคข้อมูลข่าวสาร การเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ผ่านโซเชียลมีเดีย ทำให้มีผู้รับชมการทำหน้าที่พิธีกรนั้นกว้างออกไปอีก จึงมีผู้ติดตาม หรือ FC มากขึ้นโดยลำดับ ซึ่งผมเองก็ใช้งานแฟนเพจเพชบุ๊ก “พันเอก สุธิ์ สุขสากล” ใช้งานยูทูปช่อง “ธรรมะมีทำนอง” และใช้งานติ๊กต็อก ช่อง “พันเอกสุธิ์ สุขสากล พิธีกร ป.ธ.๙” เพื่อผลิตสื่อสร้างสรรค์สังคมในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งแบ่งปันประสบการณ์งานพิธีกร เมื่อไปทำหน้าที่

ในงานต่าง ๆ ซึ่งมีผู้ติดตามอยู่พอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สนใจในงานพิธีกร ที่มักจะคอมเมนต์ถามว่า “มีคู่มือพิธีกร หรือเปิดคอร์สอบรมพิธีกรบ้างหรือไม่”

จึงทำให้มีคู่มือพิธีกร ฉบับพกพา เล่มนี้ และจัดการอบรมพิธีกร ในลีลา พันเอก สุธี สุขสากล เพื่อเป็นการแบ่งปันประสบการณ์ หรือเป็นวิทยาทานก็ ตามแต่จะเรียก แต่ก็ขอออกตัวก่อนว่า คู่มือพิธีกร เล่มนี้ ที่เรียกว่า ฉบับพกพา ไม่ใช่ตำรา ไม่หลักสูตร ไม่ใช่หลักวิชาการใด ๆ เป็นแต่เพียงคำแนะนำ และ ตัวอย่างงานพิธีกรเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่พอจะทำให้พิธีกรมือใหม่ ได้เห็นแนวทาง และนำไปประยุกต์ใช้ได้ เช่น พื้นฐานการพูด พิธีกรงานศพ พิธีกรงานมงคล สมรส เป็นต้น ซึ่งมาจากประสบการณ์ตรงที่ผมได้ปฏิบัติมา ซึ่งอาจจะไม่ ครอบคลุมในทุกพิธีการหรือทุกภูมิภาค แต่ก็หวังว่าพอที่จะเป็นไกด์นำทางให้ ผู้อ่านได้บ้างตามสมควร และเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจ ดังบทกลอนที่ผมเขียนไว้ ว่า

งานทุกงานจะดูดีพิธีสวย
จะสื่อสารอย่างไรในงานตน
นามเรียกขานคือ MC พิธีกร
ผู้สร้างเสริมสีสันอันตระการ

ผู้อำนวยคือเจ้าภาพทราบเหตุผล
ต้องพึงคนรู้ดีพิธีการ
ผู้ถ่ายทอดความวุ่นวายในทุกด้าน
งานทุกงานจึงต้องมีพิธีกร

...พันเอก สุธี สุขสากล

ทำไมต้องมีพิธีกร ?

ดังที่กล่าวไว้ว่า “งานทุกงานจึงต้องมีพิธีกร” ก็เพราะพิธีกรมีส่วนอย่างมากที่ทำให้งาน “ดูดีพิธีสวย” คือมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเป็นไปตามลำดับพิธีการ หรือตามความมุ่งหมายของเจ้าภาพ กระทั่งสร้างความประทับใจแก่ผู้ร่วมงาน “การสื่อสาร” แก่เจ้าภาพหรือผู้ร่วมงานจึงเป็นงานหลักของพิธีกร เพื่อจะได้คลายความสงสัยว่า “ใคร ทำอะไร จุดไหน อย่างไร ตอนไหน” โดยมีอาวุธคือ “ไม้ค์” และน้ำเสียง ภาษา ลีลา วาทะ ของพิธีกร เป็นสื่อเพื่อส่งสารไปยังทุกคนในงาน ให้เข้าใจตรงกันในแต่ละลำดับพิธี เมื่อ “ฟังสบาย หู ดูสบายตา ก็ฟาสบายใจ” งานที่ลงทุนจัดอย่างมโหฬาร ทั้งข้าวปลาอาหาร การดนตรี แหกვიโอไฟร์ร่วมงานเพียบ แต่ลืมมองหาพิธีกรมืออาชีพ หรือหาแบบรีบ ๆ ก่อนวันงานแค่วันสองวัน โดยคิดว่า “ใครก็ได้” พาให้งานวุ่นวายมากมายหลายงานแล้ว โดยเจ้าภาพอาจจะคิดว่า แค่นอนอาราธนาศีล แค่นอนอ่านประวัติ แค่นอนพูดเชิญประธาน ฯลฯ ใคร ๆ ก็น่าจะพูดได้ หรือเป็นพิธีกรได้ แต่ความจริงแล้ว พิธีกร คือผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่ทำให้งานดูดีและส่งเสริมท่านเจ้าภาพได้มากที่สุด เพราะพิธีกรมืออาชีพจะห้วงภาพลักษณ์ของงานเสมือนภาพลักษณ์ของตนเอง เรียกว่างานออกมาดีสง่าราศีของพิธีกรก็พลอยเจิดจรัส บางงานแม้เป็นงานเล็ก ๆ แหกหรือไม่มากนัก แต่ได้พิธีกรมืออาชีพ งานนั้นก็ “ดูแพง” ขึ้นมาทันที เมื่อรู้อย่างนี้เจ้าภาพก็จะให้ความสำคัญกับพิธีกรและพร้อมจ่ายค่าพิธีกรอย่างเหมาะสม ไม่ใช่ใครก็ได้อย่างที่เข้าใจ บางงานหนักกว่านั้น พอจบงาน “ขอบคุณมากที่อุตส่าห์มาช่วยเป็นพิธีกร” แล้วไม่ถามสักคำว่าเดินทางมายังไง พิธีกรมือใหม่ก็อาจจะมองในแง่ดีว่า “ดีแล้วที่มีเวทีให้ทดลองงาน” หรือ “เป็นพิธีกรการกุศลบ้างก็ดี จะได้มีอานิสงส์ในงานต่อ ๆ ไป” และนั่นก็อาจจะเป็นแรงดลใจให้ฝึกฝนพัฒนาฝีมือฝึกปากให้เก่งกาจยิ่ง ๆ ขึ้นไป จนมีชื่อเสียงในระดับที่เจ้าภาพต้องรีบจองคิวแต่เนิ่น ๆ